

Ny digital håndbok for håndtering av laks i brønnbåt

Den digitale håndboken skal være et verktøy for utvikling av beste praksis for håndtering av laks, enten det er i forbindelse med transport eller lusebehandling. Den vil sammenstille vitenskapelig- og erfaringsbasert kunnskap, analysere erfaringsdata og komme med veiledning, og så langt det lar seg gjøre, anbefalinger for håndtering av de mest kritiske risikofaktorene som påvirker fiskevelferden. Den vil også gi konkrete eksempler på god og dårlig praksis. Den digitale håndboken blir lansert i slutten av oktober.

Fra litteraturstudiet er det identifisert 127 relevante artikler og rapporter fordelt på temaene transport (åpen og semilukket), behandling mot lakselus og AGD (bad i brønn og fysisk behandling) og felles håndteringsoperasjoner (sulting, pumping, trenging og akklimatisering). Litteraturen omtaler generelle risikoområder tilknyttet fiskevelferd, vannkvalitet og stress. Utfordringer med stress ifbm. felles håndteringsoperasjoner som f.eks trenging i forkant av håndtering/ transport og metoder for å overvåke disse er også beskrevet Litteraturen begrenses av at det på brønnbåtsiden har foregått en betydelig endring av både teknologi og bruksområder de senere år og det er få studier som fanger opp dette. . For de nye bruksområdene mekanisk og termisk behandling og kombinasjoner av disse, er det utført studier både i labskala og kommersiell skala, hvor man får informasjon om risiko og risikoreduserende tiltak.

Erfaringsbasert kunnskap hentes inn gjennom intervjuer, spørreskjema og hendelsesrapporter. Så langt er det gjennomført 19 individuelle kvalitative forskningsintervjuer av brønnbåtskipperer, oppdrettere, fiskehelsepersonell og andre personer med mye erfaring fra næringen. Disse intervjuene er transkribert og gjennomgått. Neste steg i prosessen er å gjennomføre gruppeintervjuer, hvor funn fra individuelle intervjuer vil bli diskutert med metodikk etter en modifisert Delphi-approach. Etter dette vil det bli gjennomført en spørreundersøkelse av et bredere antall respondenter. Gruppeintervjuer og spørreundersøkelse er grep som blir gjort for å vurdere grad av konsensus blant respondentene samt rangere risikoer og tiltak.

Erfaringer er også hentet inn via rapporter fra hendelser med dødelighet eller påvirket velferd for fisk. En del av disse er gjennomgått, samt at det fortsatt er en del materiale hvor det gjenstår arbeid.

Prosjektet er finansiert av FHF (prosjektnummer 901768), og er et samarbeid mellom Aqua Kompetanse, NIVA og Akvaplan-niva. Næringspartnerne i prosjektet er Sølvrans, Frøy, Rostein, Mowi, Lerøy Seafood Group, Grieg Seafood, SalmoNOR, Salmon Group, Salmar Settefisk, Ovum og Salmon Evolution.

Kontaktperson for prosjektet: Thor Jonassen, Akvaplan-niva, tmj@akvaplan.niva.no.